

REGULAMENT

privind supravegherea Depozitarului central unic al valorilor mobiliare

Publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 277-284 art. 1169 din 27.07.2018

Modificat prin:

HCE al BNM nr. 229 din 02.10.2025, MO al RM nr.523-525/132 din 09.10. 2025, în vigoare din 09.10.2025

APROBAT

prin Hotărârea Comitetului executiv
al Băncii Naționale a Moldovei
nr. 158 din 11 iulie 2018
În vigoare: din 27 iulie 2018

CAPITOLUL I PREVEDERI GENERALE

1. Prezentul Regulament este elaborat în temeiul art.5 alin. (1) lit. f), 11 alin. (1), 27 alin. (1) lit. c) și 49² din Legea cu privire la Banca Națională a Moldovei nr. 548-XIII din 21 iulie 1995 și art. 17, 23-24, 26 din Legea nr. 234 din 3.10.2016 cu privire la Depozitarul central unic al valorilor mobiliare (în continuare – Legea nr. 234/2016).

2. Supravegherea activității Depozitarului central unic al valorilor mobiliare (în continuare - Depozitarul central) este efectuată de către Banca Națională a Moldovei în baza raportărilor, informațiilor prezentate de către Depozitarul central conform Legii nr. 234/2016, precum și a prezentului Regulament și/sau prin controale efectuate la sediul Depozitarului central.

3. Termenii și expresiile utilizate în prezentul Regulament au semnificațiile prevăzute în Legea nr. 548-XIII din 21.07.1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei, Legea nr. 234/2016, Legea nr. 183 din 22.07.2016 cu privire la caracterul definitiv al decontării în sistemele de plăți și de decontare a instrumentelor financiare.

CAPITOLUL II OBLIGAȚIILE DEPOZITARULUI CENTRAL

4. Depozitarul central va transmite, zilnic (dar nu mai târziu de ora 10:00), Băncii Naționale a Moldovei (în continuare - BNM):

1) rapoartele și informațiile cu privire la activitatea de compensare (clearing) și decontare pentru ziua operațională precedentă în vederea îndeplinirii de către BNM a atribuțiilor de evaluare a riscului sistemic indus de sistemele de compensare și decontare de importanță sistemică;

2) raportul privind incidentele operaționale care au avut loc în ziua operațională precedentă și au afectat buna prestare a oricăror servicii de bază, măsurile luate pentru soluționarea acestora, precum și rezultatele acestora.

5. Depozitarul central va notifica de îndată, dar nu mai târziu de următoarea zi lucrătoare de la data survenirii evenimentului BNM, următoarele situații:

1) încălcarea regulamentelor și procedurilor Depozitarului central de către Participanții săi, precum și măsurile de remediere întreprinse/adoptate;

2) raportul cu privire la orice modificări operaționale care afectează activitățile sau conexiunile Depozitarului central;

3) cazurile de identificare a conflictelor de interese. Modul în care au fost gestionate vor fi comunicate BNM după remedierea lor.

6. La solicitarea BNM, Depozitarul central va transmite procesele-verbale aferente ședințelor adunărilor generale ale acționarilor.

7. Depozitarul central va transmite către BNM, trimestrial, în termen de cel mult 20 zile lucrătoare după finalizarea trimestrului, următoarele informații:

1) situațiile financiare pentru trimestrul precedent;

2) informația cu privire la numărul și tipurile de Participanți, emitenți și conturile deschise ale acestora;

3) numărul, tipul și cantitatea de valori mobiliare deținute și/sau procesate de către Depozitarul central.

8. Depozitarul central va transmite către BNM, anual, până în data de 30 aprilie, următoarele informații și documente:

1) raportul de activitate al Depozitarului central care să cuprindă, cel puțin, următoarele:

a) organigrama și structura funcțională;

b) externalizarea activităților și serviciilor;

c) sistemul de control intern;

d) măsurile luate pentru a asigura respectarea reglementărilor, la păstrarea conturilor, înregistrarea transferurilor de proprietate, precum și măsurile întreprinse în vederea combaterii spălării banilor și finanțării terorismului;

e) managementul riscurilor la care este expus;

2) situațiile financiare auditate ale Depozitarului central;

3) informațiile cu privire la procesele civile, administrative sau orice alte proceduri judiciare sau extrajudiciare în care este implicat Depozitarul central, entitatea către care au fost externalizate activitățile sau serviciile Depozitarului central sau entitățile de infrastructură ale pieței de capital cu care este conectat;

4) informația privind identificarea operațiunilor critice ale Depozitarului central, orice modificări substanțiale aduse planului său de redresare, factorii și instrumentele de recuperare ale Depozitarului central;

5) informația cu privire la plângerile oficiale recepționate de către Depozitarul central în cursul perioadei examinate;

6) informația privind controalele interne și auditele efectuate de către Depozitarul central în cursul perioadei examinate;

7) informația privind numărul, tipul și amploarea problemelor de reconciliere stabilite de către Depozitarul central, atât la nivel intern, cât în raport cu participanții, piețele reglementate sau sistemele multilaterale de tranzacționare;

8) structura acționarilor Depozitarului central, cu indicarea pentru fiecare acționar a numărului și tipului de acțiuni deținute, precum și a procentului de acțiuni cu drept de vot deținute;

9) lista acordurilor (contractelor) încheiate de către Depozitarul central. Informația cu referință la acordurile (contractele) trebuie să cuprindă cel puțin următoarele: numărul și data, entitatea cu care s-a încheiat acordurile (contractele), obiectul, termenele și condițiile de livrare/prestare, prețul și condițiile de plată;

10) toate hotărârile adunărilor generale ale acționarilor, ale Consiliului de supraveghere și ale Comitetului executiv cu privire la activitatea de depozitare, registru, compensare și decontare a valorilor mobiliare.

9. Cel puțin anual, Depozitarul central are obligația de a testa măsurile de asigurare a securității și continuității sistemelor și infrastructurii TI, măsurilor implementate aferent asigurării continuității serviciilor și sistemelor de infrastructură non-IT care prezintă o importanță deosebită pentru furnizarea serviciilor de depozitare, registru, compensare și decontare.

10. Testele vor fi realizate de către o terță parte sau de către departamentul/subdiviziunea specializată din cadrul Depozitarului central, cu condiția că acesta din urmă să fie diferit și independent de departamentul/subdiviziunea responsabilă de dezvoltarea, implementarea sistemului informatic, infrastructurii TI.

11. Rezultatele acestor teste vor fi transmise către BNM, până cel târziu la 31 decembrie al anului de gestiune, împreună cu măsurile luate sau propuse a se lua de către Depozitarul central pentru a elimina disfuncționalitățile identificate.

CAPITOLUL III

SUPRAVEGHEREA DEPOZITARULUI CENTRAL

12. BNM examinează, în cadrul controlului și/sau monitorizării, acordurile (contractele) încheiate de către Depozitarul central, strategiile, procesele și sistemele informaționale implementate de către acesta, în vederea evaluării conformității cu Legea nr.234/2016 și în scopul evaluării riscurilor la care Depozitarul central este sau ar putea fi expus.

13. Planul de control al BNM cu privire la Depozitarul central este elaborat ținând cont de încălcările depistate în cadrul controalelor precedente, măsurile întreprinse de către acesta în vederea încetării și/sau lichidării încălcărilor constatate anterior, riscurile la care este/poate fi expus și sesizările parvenite în adresa BNM. Depozitarul central va fi supus controlului cel puțin o dată la 3 ani.

14. BNM este în drept să examineze conturile, registrele, înregistrările și alte documente, în formă scrisă sau electronică, pentru a verifica respectarea de către Depozitarul central a prevederilor legale în vigoare sau a actelor normative ale BNM.

15. În scopul exercitării atribuțiilor sale, BNM este în drept să solicite Depozitarului central să prezinte informații și date, iar Depozitarul central este obligat să le prezinte în termenul stabilit de BNM.

CAPITOLUL IV

MĂSURI DE REMEDIERE. SANCTIUNI.

16. BNM este în drept să ceară Depozitarului central, în cazul neîndeplinirii de către acesta a prevederilor legale în vigoare sau a actelor normative ale BNM, să întreprindă acțiunile sau măsurile necesare pentru redresarea situației.

17. La solicitarea BNM, Depozitarul central este obligat să aprobe și să prezinte BNM un plan de redresare, pentru a asigura continuitatea activității Depozitarului central. Termenul, forma de prezentare, cerințele minime față de conținutul planului de redresare vor fi specificate în solicitarea BNM.

18. În exercitarea atribuțiilor sale prevăzute de Legea nr. 234/2016 și prezentul Regulament, BNM este în drept să adreseze recomandări Depozitarului central, participanților sau entității către care au fost externalizate activitățile și serviciile Depozitarului central, în scopul de a solicita respectarea prevederilor legale în vigoare sau a actelor normative ale BNM.

19. BNM este în drept să aplice Depozitarului central, participanților săi sau entității către care au fost externalizate activitățile și serviciile Depozitarului central următoarele sancțiuni în caz de încălcare a prevederilor legale în vigoare sau a actelor normative ale BNM:

- 1) avertisment;
- 2) muștrare;
- 3) interdicție de a efectua tranzacții sau instrucțiuni specifice;
- 4) interdicție de a se angaja în anumite activități;
- 5) destituire sau suspendare a unei persoane din funcția deținută;
- 6) interdicție de a presta unele servicii.

20. BNM va lua în considerare toate circumstanțele relevante atunci când va aplica astfel de sancțiuni, inclusiv, după caz:

- 1) gravitatea și durata încălcării, prin stabilirea circumstanțelor agravante sau atenuante;
- 2) gradul de responsabilitate al persoanei care a admis încălcarea;
- 3) capacitatea financiară a persoanei care a admis încălcarea;
- 4) importanța profiturilor obținute, a pierderilor evitate de către persoana care a admis încălcarea sau pierderile pentru terți derivate din încălcare, în măsura în care acestea pot fi determinate;
- 5) nivelul de cooperare al persoanei care a admis încălcarea;
- 6) încălcările anterioare ale persoanei care a admis încălcarea.